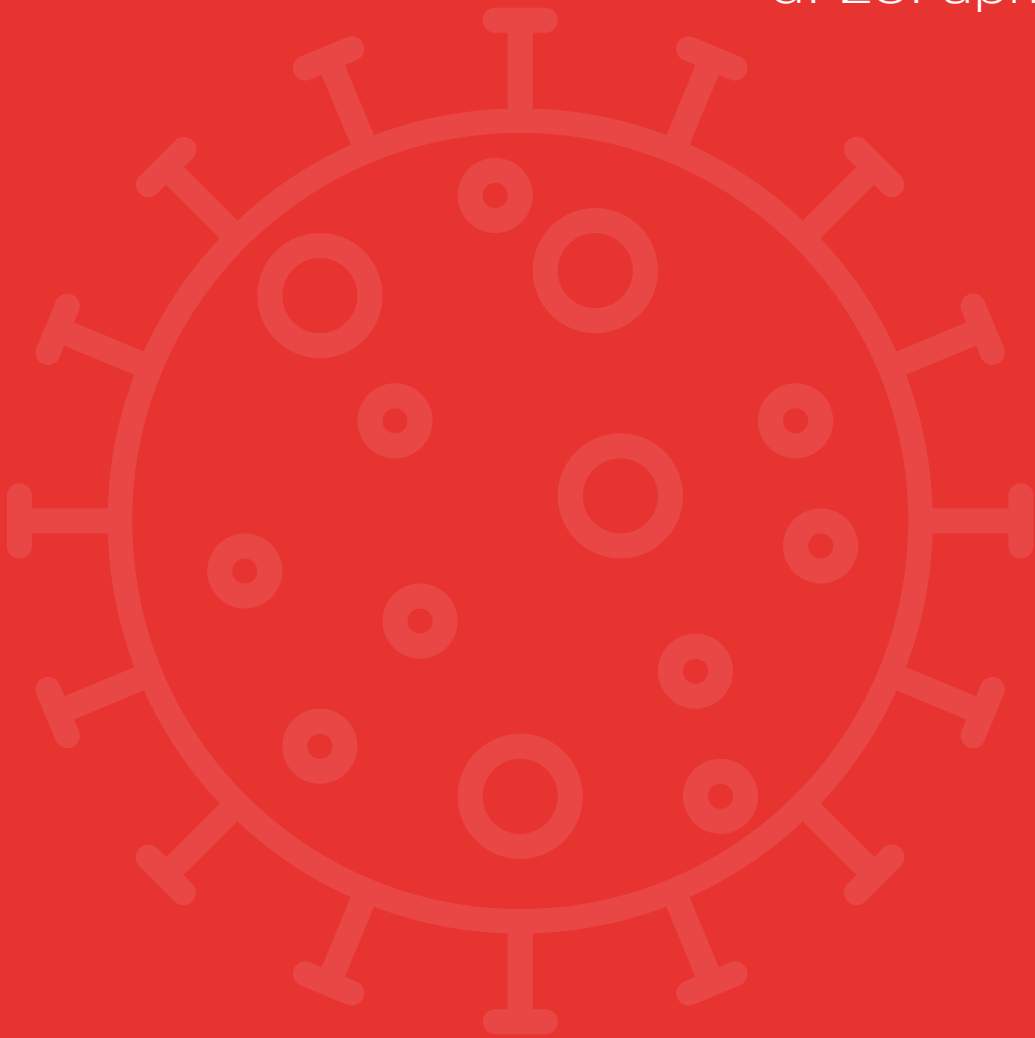

ODM's sekretariats og
bestyrelses beretning til
generalforsamlingen
d. 28. april 2021

Indledning

2020 var et mærkeligt og helt anderledes år – som ingen kunne have forudset. Restriktioner, lukning, genåbning og hjælpepakker på grund af covid-19-pandemien blev kritiske emner i arbejdet med og på museerne. I ODM fyldte det i lange perioder hele arbejdskalenderen – og lidt til. Heldigvis lykkedes det allerede i de kaotiske forårsdage at få indsamlet troværdige data, skabt overblik og kommunikeret problemerne videre til både beslutningstagere og medierne, samtidig med at vi gjorde alt for at opretholde et højt niveau af krisekommunikation til vores medlemmer. Det er ikke alt, vi er lykkedes med, men vi kan se tilbage på ikke så få "fingeraftryk" i museernes adgang til hjælpepakker - uanset finansieringsformen. Vi fik undervejs korrigeret u hensigtsmæssigheder i hjælpepakkerne og har i det hele taget haft et tæt samarbejde med Folketingets kulturordførere og med andre politiske aktører på både kommunalt og i øvrigt også internationalt plan.

I skrivende stund fortsætter krisen og pandemien. Ingen ved, hvornår denne undtagelsestilstand stopper, og hvad det reelt kommer til at betyde for fremtiden og for fremtidens museer.

Årsrapporten rummer færre forskellige politiske problemstillinger end tidligere år. Det skyldes ikke mindre museums politisk aktivitet, tværtimod, men at alle kræfter har været sat ind i forhold til covid-19-krisen og museernes overlevelse. Den altoverskyggende samfundskrise viser, at der mere end nogensinde er brug for en organisation, der samlet taler museernes sag.

Der er dog sket andet. I starten af 2020 kunne vi efter et langt forhandlingsforløb, sammen med kunstnerens organisationer, lande en aftale om *vejledende minimumshonorarer til kunstnere*. Aftalen udgør et vigtigt signal og redskab til at understøtte rimelige arbejdsvilkår.

Sagen om *tilbagebetaling af donationer til Arbejdsmarkedets Feriefond (AFF)* fandt også sin endelige løsning. ODM har igennem flere år arbejdet for 100 % eftergivelse af det såkaldte "låneforhold" med AFF. Det endte, efter en ualmindelig lang politisk proces, med reel eftergivelse af gæld på op til 1,5 mio. kr. – og 90 % eftergivelse af øvrige beløb. Et rimeligt resultat for de fleste ramte museer.

I *ODM's efteruddannelsesenhed påbegyndte vi i 2020 udviklingen af en række onlineformater*. Læring herfra bringer vi ind i udviklingen af nye kurser og formater fremover.

Midt i samtalen om, hvordan samfundet sikrede museernes overlevelse, blussede *debatten om en museumsreform* – eller rettere: en reform af fordelingen af den statslige støtte – op igen. ODM mener stadig, at en reform ikke blot bør være et nulsumsspil med omfordeling af kroner og øre som eneste formål og med mere eller mindre tilfældige vindere og tabere som resultat. I stedet bør en reel museumsreform basere sig på analyse og stillingtagen til de opgaver, som museerne løser for staten. Først herefter giver det mening at tale økonomi.

#MeToo-debatten satte sit præg på 2020 og vil også gøre det fremover. Indsatsen for inklusion, mod sexismen og krænkende adfærd på arbejdspladsen er vigtig i alle sektorer – også på museerne. ODM er derfor sammen med 30 andre kunst- og kulturorganisationer med i partnerskabskredsen bag det ambitiøse uddannelsesforløb 'Kunst og kultur i balance'. I 2020 satte vi os endvidere i spidsen for en proces med overskriften *Museum2030*, som skulle bringe os nærmere *en fælles vision for fremtidens bæredygtige museer*, der bl.a. skal hvile på principperne i FN's verdensmål. *Museum2030* er et involverende projekt og derfor afhængigt af bidrag fra medlemmerne. Som så meget andet blev det bremset af covid-19-pandemien. Arbejdet med at analysere og diskutere de kommende års udfordringer er dog ikke blevet mindre vigtigt. Tværtimod: Kriser sætter tingene på spidsen, og museer skal i de kommende år i stigende grad forholde sig til emner som diversitet, bæredygtige forretningsmodeller, klima, krisemanagement og digital tilstedeværelse. Diskussioner, som ODM gerne faciliterer.

Samfundskrisen har også vist, at vi mere end nogensinde har brug for en stærk politisk prioritering af vores kulturliv. Kultur samler os og giver fællesskab og perspektiv, også i vanskelige tider. I ODM arbejder vi for at sikre, at der også efter krisen er velfungerende og engagerende museer, som plejer, formidler og perspektiverer vores kulturarv til glæde for hele befolkningen.

Som en del af projekt *Museum2030* blev der endvidere igangsat en omverdensanalyse med hjælp af en ekstern konsulent. Omverdensanalysen tog bl.a. afsæt i udsagn fremkommet efter en stor fælles arbejdsindsats fra godt 70 museumschefer, der var samlet til årets chefseminar. Efterfølgende måtte vi dog opgive at fortsætte det ambitiøse arbejde. Pga. covid-19 var det ikke, som den ambitiøse plan for projektet foreskriver, muligt at samle landets museumsledere til at videreudvikle projektet. Vi har udsat *Museum2030* til i stedet at starte i 2022.

Midler fra Arbejdsmarkedets Feriefond (AFF)

I mere end tre år har godt 30 museer og kulturinstitutioner ventet, førend beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard og kulturminister Joy Mogensen d. 20. januar, ved et velbesøgt pressemøde, kunne præsentere den længe ventede politiske løsning på sagen vedr. de såkaldte lån fra Arbejdsmarkedets Feriefond. Løsningen blev, at berørte institutioner med en (såkaldt) gæld på mindre end 1,5 mio. kr. fraskrives gældsposten, mens museer med mere end 1,5 mio. kr. i 'gæld' skal betale 10 % af det i sin tid modtagne beløb tilbage. Det er tilfredsstillende og en klar sejr at konstatere, at en kompliceret sag, som ODM i sin tid tog initiativ til at rejse politisk, blev løst – og med et resultat som de fleste kan leve med. Der er doneret mere end 500 mio. kr. fra AFF i årenes løb til museer, så trods nedskrivningen er der stadig tale om ret store summer, der skal betales tilbage. Det har hele tiden været ODM's synspunkt at fastholde politikerne på den oprindelige intention: at midlerne blev givet som donationer, der ikke skulle tilbagebeta-

les. Vi fristes derfor til at mene, at den valgte løsning er lovgivning med tilbagevirkende kraft. Det havde vi som afslutning på det lange forløb lejlighed til efterfølgende at meddele Folketingets kulturudvalg ved et foretræde i februar.

Aftale om minimumshonorarer

ODM og flere kunstnerorganisationer indgik i foråret en aftale om minimumshonorarer til de kunstnere, der udstiller på danske museer. ODM har længe ønsket at medvirke til at sikre ordentlige vilkår og økonomi samt til at minimere forvirring og misforståelser. Det gøres bedst med kontrakter og ordnede vilkår. Håbet er, at vi med aftalen kan medvirke til at sikre de forbedrede forhold for kunstnerne, som alle ønsker. Aftalen er vejledende, da ODM ikke har juridisk forhandlingsret på museernes vegne.

ODM del af nyt kulturnetværk i Dansk Erhverv

ODM meldte sig medio 2020, som en række andre af kulturens brancheorganisationer, ind i et nyetableret kulturnetværk hos Dansk Erhverv (DE). Som museernes fælles stemme arbejder vi vedvarende politisk og i offentligheden for at fremme museernes sag. Det er derfor oplagt at indgå samarbejde med andre relevante aktører, som kan styrke museernes position yderligere. Covid-19-krisen har medvirket til at understrege behovet for et netværk af denne kaliber, hvis formål er med højere stemme og på overordnet niveau at tale kulturnetværkets sag. Samtidig har vi besluttet

– i andet regi – at intensivere samarbejdet med andre, beslægtede kultur-brancheorganisationer.

Adgang til DR's arkiver

ODM har længe på museernes vegne ønsket let adgang til DR's omfangsrige digitaliserede arkiver via en brugervenlig, let tilgængelig og søgbar platform, i øvrigt helt som det blev aftalt allerede ved medieforliget for 2015-2018. Den nuværende arkiv-platform,

Bonanza, indeholder kun en lille del af DR's udsendelser, og skal man bruge andet materiale, kræver det henvendelse til DR, som så meget omstændeligt skal finde det frem. Det er både unødigt dyrt og besværligt og slet ikke det, der var meningen, da DR i sin tid fik midler til at digitalisere sin fantastiske del af den nyere kulturarv. Kulturminister Joy Mogensen valgte desværre at sætte processen omkring et søgbart programarkiv i bero i forbindelse med, at hun rullede den borgerlige regerings medieaftale med DR tilbage i vinteren 2019/20. Vi har stadig fokus på sagen, for

Deltagere på chefnetværksseminaret 21.-22. januar 2020 diskuterer 'Museer og verdensmål'. Foto: ODM

reelt betyder den ringe adgang til arkivet både dårlig og dyr formidling af den væsentlige historiske arv, der rummes i DR's arkiv.

Høringer, bekendtgørelser og lovændringer

ODM modtager løbende anmodning om svar på høringer, forslag til bekendtgørelser og lovændringer. En del henvendelser er mere uformelle. I 2020 blev der kun afgivet to officielle høringssvar: *Høring over museumsbekendtgørelsen* drejer sig primært om indskærpelser vedr. (fordyrende) revision i forbindelse med arkæologiske undersøgelser, mens *Høring vedr. udkast til ændring af Arbejdsmarkedets Feriefonds (AFF) vedtægter* omhandler konsekvensændringer i AFF's vedtægter i relation til sagen om tilbagebetaling af de såkaldte lån til Arbejdsmarkedets Feriefond. Svarene kan ses på ODM's hjemmeside.

Coronakrisen i glimt

Ved et tilbageblik på arbejdet i ODM i 2020 overskygger covid-19-pandemien alt andet. Det forgangne år søges her tegnet i glimt med uddrag fra nogle af de mange ODM-nyhedsbreve, som blev udsendt til medlemmerne. Materialet har allerede historiens karakter.

12. marts

ODM opfordrer alle museer til at følge myndighedernes anbefaling om lukning:

“Vi er bekendt med, at der er et væsentligt økonomisk aspekt i forbindelse med nedlukning og aflysning af alle aktiviteter på museerne, og lige nu har vi ikke viden om de juridiske aspekter i denne sammenhæng.”

Aflysning af kurser:

“ODM aflyser som følge af de nye anbefalinger alle planlagte kurser de kommende to uger. Der kan komme yderligere aflysninger, afhængig af myndighedernes udmeldinger de kommende dage.”

17. marts

Museernes økonomi under pres:

“Det kan forekomme som en lille detalje i en stor og alvorlig sag, men museernes udfordringer er reelle.”

Brev til ministerier om attraktionernes fælles problemstillinger:

“Allerede nu tegner der sig alvorlige økonomiske konsekvenser, ikke mindst for de museer, hvis økonomi foruden andre indtægter i høj grad er betinget af egenindtægter fra gæster, restaurant- og cafedrift samt museumsbutik.”

Regeringens hjælpepakke 3 kan hjælpe nogle museer:

“Aktuelt kan man finde viden vedrørende økonomiske kompensationsmuligheder i den hjælpepakke 3, som regeringen lancerede søndag den 15. marts. Hjælp er kun mulig for de institutioner, der finansierer under halvdelen af de ordinære driftsudgifter ved offentlige tilskud.”

21. marts

Hjælpepakker og museer - et overblik:

“Det kan svært at holde rede i regeringens økonomiske hjælpepakker og ikke mindst at gennemskue, hvilke muligheder der kan være set fra et museumspektiv.”

Hvis dit museum falder uden for pakkerne:

“Vi er opmærksomme på, at flere af jer af forskellige årsager ikke opfylder betingelserne i pakkerne og ikke kan søge hjælp - selvom jeres museer er hårdt ramte.”

26. marts

Museernes situation spidser til:

“Coronakrisen har sat museernes økonomi under voldsomt pres, og der er behov for akutte løsninger for at sikre, at institutionerne også fremover kan tage vare på vores kultur- og naturarv og være til gavn for landets borgere.”

Store indtægtstab:

“Museer, der er meget afhængige af billetindtægter, såvel som omsætning i butik, cafe, ved arrangementer, foredrag og andet, er stærkt udfordrede.”

Behov for akutte løsninger:

“ODM har bedt kulturministeren og Folketinget genoverveje løsningerne i de forskellige kompensationsordninger. Vi opfordrer til at udvide mulighederne, således at alle kulturinstitutioner - uanset organisationsform og uagtet størrelsen af det offentlige tilskud - kan omfattes af hjælpepakkerne. Vi opfordrer desuden til, at museerne kompenseres for indtægtstab ved billetsalg, butik, arrangementer m.m., eksempelvis på baggrund af sidste års indtægter i samme periode. Vi lægger op til, at starten på en løsning kunne være en “treparts-forhandling” hvor staten, kommunerne og kulturlivet - her: museerne - sammen ser på udfordringer og muligheder. Det haster.”

Museer og konservatorer indsamler værnemidler:

“Nordisk Konservatorforbund Danmark (NKF-dk) opfordrer alle danske museer og konservatorer til at donere værnemidler.”

31. marts

Pressede museer - kompensation for indtægtstab afgørende:

“En velbesvaret survey udsendt til ODM’s medlemmer har på kort tid givet et samlet øjeblicsbillede af museernes situation. Undersøgelsen peger på især fire store problemer: Et markant indtægtstab, udfordret likviditet, hjemsendelser i stort tal – en del uden løn - og varslede fyringer samt stor bekymring for udsligt til svigtende turisme i højsæsonen.”

“Med undersøgelsen in mente peger ODM på to løsninger:

1. Specifik og målrettet hjælp, som kompenserer museernes markante indtægtstab. (...)
2. Udvid de eksisterende hjælpepakker, så flere museer inkluderes.”

8. april

Ny aftale: Adgang til hjælpepakker uanset driftstøtte:

“Der er nu adgang til hjælpepakker for museer med over 50 pct. i offentlig støtte - men fortsat akut behov for nødpulje til kompensation af indtægtstab (...). Det er også nu sikret, at de kulturinstitutioner, der akut mangler likviditet som følge af nedlukningerne i forbindelse med COVID-19, kan få fremrykket udbetaling af statslige driftstilskud svarende til et kvartal.”

Vi er langt fra i mål: Kompensation af indtægtstab er helt afgørende:

“Vi er ikke færdige med den politiske dialog – og langt fra i mål. Museerne har jo ingen indtægter i den kommende periode - og en skidt sæson i vente.”

14. april

Ja, museer er tvangslukkede:

“Mange har været i tvivl, om museer kan betragtes som tvangslukkede, hvilket er vigtigt i forhold til hjælpepakken vedr. kompensation for faste omkostninger. På foranledning af ODM har kulturordfører Zenia Stampe (R) spurgt Kulturministeriet direkte, hvordan museernes de facto lukning skal forstås. Svaret er ja: museerne er lukket med tvang.”

Genåbning af museerne:

“Museerne er sammen med store dele af samfundslivet i Danmark tvangslukket til og med den 10. maj.”

Kompensation for indtægtstab - status:

“De mange museer, som henter en stor del af deres økonomi fra billetsalg og andre ydelser relateret til besøg, er i voldsom knibe, og ODM arbejder fortsat for, at museernes store indtægtstab skal kompenseres.”

Kommunale museer er ikke omfattet af hjælpepakker:

“ODM har nu fået afklaret, at de kommunale institutioner ikke er omfattet af de støtteordninger, der er sat i spil fra statens side. ODM er pt. ved at afdække problemet og vil herefter kontakte Kommunernes Landsforening (KL) med henblik på dialog om problemstillingen.”

17. april

Museerne er klar - men regeringen tøver:

“Museer danner ikke alene ramme om kulturelle oplevelser og fællesskaber. Derfor giver det rigtig god mening at lade museerne begynde en gradvis og sikker genåbning hurtigst muligt. Fra regeringen er meldingen, at museerne foreløbig forbliver tvangslukkede frem til den 10. maj.”

5 gode grunde til at genåbne museerne:

“* 9 ud af 10 museer melder sig klar. * Det er sikkert: Museerne har allerede systemer til at regulere og håndtere publikumsadgang, så gæster kan færdes sikkert, både inde og ude * Mange museer, ikke alene frilandsmuseerne, har store udendørsarealer med god plads

* Det er lærerigt – og skolerne efterspørger museernes læringsaktiviteter (det er også en god måde at sprede eleverne på) * Det giver danskerne mulighed for at komme uden for hjemmet og få tiltrængte oplevelser.”

22. april

Efter uklar nødpulje til kulturen: Genåbning af museer er nu mere afgørende end nogensinde:

“Det er vanskeligt for museer og andre kulturinstitutioner at passe ind i de generelle erhvervsrettede hjælpepakker.”

29. april

ODM til genåbningsdialog med kulturministeren:

“I morgen, torsdag den 30. april, holder kulturministeren et indledende møde med aktører fra kultur-, idræts- og foreningslivet for at igangsætte en dialog om gradvis genåbning af kulturdanmark (...). Museer er blandt de steder, det vil være mest sikkert at genåbne, og ODM’s formand, Flemming Just, ser frem til dialogen med kulturministeren: (...) ‘Museer er vant til at styre publikumstilstrømning, og i øvrigt har museumsgæster i forvejen ikke for vane at gnutbe skuldre.’”

8. maj

Endelig! Museer kan igen slå dørene op fra 8. juni:

“Her til morgen har regeringen fremlagt fase tre af genåbningen af Danmark, og her er museer endelig med og kan se frem til igen at slå dørene op den 8. juni. Flemming Just, formand for ODM, siger: “Vi er glade for, at der nu endelig er klarhed og en konkret dato for museerne at arbejde frem imod – og ikke mindst, at se frem til. Museerne stod klar i startboksen til fase to, som starter på mandag, men vi må altså blive stående lidt endnu.”

14. maj

Politisk pres for at åbne museer før fase 3: Tag nu kulturen alvorligt!:

“Lige nu presser store dele af oppositionen og Radikale Venstre kraftigt på for at åbne bl.a. museer tidligere end 8. juni.”

Trods hjælpepakker: Museer bløder stadig:

“(…) nedlukningen af museerne fra den ene dag til den anden betød en fuldstændig fjernelse af indtægter fra besøgende, som de fleste museer er dybt afhængige af. Særligt de museer, som tiltrækker mange udenlandske turister – og som derfor ser ind i en voldsom nedgang i besøgsantal i sommersæsonen – er derfor hårdt pressede.”

Hjælpepakker mangler udmøntning:

“Flere museer har undret sig over, at de hjælpepakker, som Kulturministeriet skal administrere, og som er politisk vedtaget for mere end en måned siden, stadig ikke kan ansøges. Faktisk er ingen af de hjælpepakker, der administreres i Slots- og Kulturstyrelsen til gavn for museerne, aktuelt tilgængelige.”

Brug for værnemidler mv.?:

“I forberedelserne til igen at åbne dørene for museumsgæsterne, skal der bruges værnemidler, markeringstape, spritstandere og meget andet. Det kan nu købes hos Museumstjenesten.”

3. juni

Regnemodel kan koste museer dyrt:

“Hjælpepakker til virksomheder og institutioner var jo tænkt som en hjælp i en svær tid, men for nogle museer kan de ende med at blive problematiske og i værste fald nyttesløse.”

For tidligt at udfase hjælpepakker til kulturen:

“I disse uger genåbner landets museer, og det er både godt og tiltrængt. Men en række museer slås stadig med store økonomiske udfordringer. ODM mener derfor, at det er alt for tidligt at planlægge ophør af hjælpepakkerne til juli, som en ekspertgruppe af økonomer har foreslået. ODM foreslår, at hjælpepakker til turismeerhverv, herunder museer, forlænges frem til efter efterårsferien.”

Godt nyt for skoletjenester:

“Skoleklasser er *ikke* omfattet af forsamlingsforbuddet, da museernes skoletjenester følger retningslinjerne for åben skole - museer skal kort sagt følge de regler, som den skole eller institution, der besøger museet, er underlagt.”

16. juni

Sommerpakke - gratis adgang?:

“Regeringen har sammen med en række af Folketingets partier indgået en aftale om initiativer, der skal få gang i landet igen, herunder en sommerpakke til kulturen, hvor der er afsat ikke mindre end 700 mio. kr. til at stimulere blandt andet kulturoplevelser.”

Urimelig ventetid! Hjælpepakker stadig ikke åbne:

“Selvejende museer og andre idræts- og kulturinstitutioner, der modtager mere end 50% i offentlige tilskud, kan stadig ikke søge hjælpepakkerne - mere end to måneder efter, de blev vedtaget. Det er dybt kritisabelt.”

Nyt forsamlingsmax - nye muligheder for omvisninger:

“Fra den 8. juni er det tilladt at forsamles op til 50 personer, mod det tidligere max. på 10.”

2. juli

Sommer på museum - til halv pris:

“Sommerpakken, som giver museer og en række andre kulturinstitutioner mulighed for at give gæsterne adgang til halv pris, er åben, og vi ved fra Kulturministeriet, at der er gang i ansøgningerne.”

14. august

Danskerne stormede på museum i sommerferien - men den hellige grav er langt fra vel forvaret:

“Hele 85 % af museerne har oplevet et større antal besøgende i sommerferien 2020 end i sommeren 2019. Det viser en dugfrisk undersøgelse blandt ODM’s medlemmer, som dog også peger på stor økonomisk usikkerhed blandt mange museer, hvor to ud af tre melder om lavere omsætning i 2020 end i 2019. Nogle museer står i problemer til halsen; for hvert sjette museum er situationen decideret kritisk.”

Opfordring: Skærpet opmærksomhed på retningslinjer:

“ODM har sammen med en række andre aktører været til møde med Kulturministeriet. Det skete i lyset af den udeblevne lempelse af forsamlingsforbuddet (som fortsat er på 100 personer) og det øgede smittetryk flere steder i landet. Der har i sommerlandet været enkelte tilfælde, hvor der tilsyneladende er blevet slækket lidt på de gældende retningslinjer.”

14. september

Corona-nyt

“Situationen omkring coronavirus ændrer sig løbende (...). Ud fra de henvendelser, vi typisk modtager fra vores medlemmer, har vi derfor lavet en opdatering på de seneste udviklinger. Det gælder:

- » Ansøgning til kompensation for faste udgifter, herunder udfordringer med den måde, fondsmidler modregnes i beregningen af kompensation
- » Nyt om hjælpepakker og puljer, herunder den nye pulje for kulturelle aktiviteter, som snart kan søges
- » Nyt om genåbning og retningslinjer, herunder de særlige for restriktioner 18 af landets kommuner, som trådte i kraft den 9. september.”

28. oktober

Nye corona-restriktioner - betydning for museer:

“Forsamlingsforbuddet er skærpet til max 10 fra og med 26. oktober og fire uger frem. Desuden skal alle personer, både ansatte og gæster, fra 12 år og opefter bære mundbind eller visir i offentligt tilgængelige lokaler på museer. Kravet om mundbind er gældende fra 29. oktober til 2. januar 2021.”

Ny aftale om hjælpepakker - også på kulturens områder:

“I forlængelse af de skærpede corona-restriktioner indgik regeringen sent i aftes en aftale med en række af Folketingets partier om forlængelse af en række

hjælpepakker og nye ordninger, også på kulturens område.”

Hjælpepakkenyt: Ændret bekendtgørelse er godt nyt:

“En ændret bekendtgørelse betyder, at fondsdonationer nu ikke længere skal regnes med i museernes samlede omsætning, når de i Kulturministeriet søger puljen til kompensation af faste omkostninger. ODM har gennem længere tid arbejdet for netop at få ændret den uhensigtsmæssige praksis (...).”

25. november 2020

Restriktioner og nyt om puljer:

“Situationen omkring coronavirus ændrer sig løbende, og tiltag, foranstaltninger og spørgsmål, der kan have relevans for museer, ændrer sig tilsvarende. Her finder du en opdatering over seneste nyt:

- » Forlængelse af forsamlingsforbud
- » Anden runde i puljen for kulturaktiviteter er åben for ansøgninger
- » Pulje til 1000 nye fællesskaber mod ensomhed er åben for ansøgninger.”

Tanker til Nordjylland:

“Vi er glade for, at museerne i de syv ramte kommuner igen kan åbne dørene for gæster.”

Faldende besøgstal:

“Sommersæsonen, som grundet danskernes museumsbegejstring for de fleste museer gik en del bedre end frygtet, ser nu ud til at efterfølges af en mat efterårssæson med faldende besøgstal og udsigt til et usikkert 2021.”

17. december

Skærpede restriktioner i hele landet:

“Først var det 38 kommuner, så yderligere 31 - og fra 16. december: hele landet.”

Nyt om hjælpepakker:

“Som følge af de skærpede restriktioner bliver der igen åbnet for to generelle kompensationsordninger:

- » Midlertidig lønkompensation
- » Kompensation af faste omkostninger.”

Faglige aktiviteter

ODM's generalforsamling

ODM's generalforsamling skulle være afholdt d. 23. april i Vartov. Som noget nyt skulle det efterfølges af Slots- og Kulturstyrelsens museumsledermøde ud fra en idé om at spare kostbar tid for museumslederne ved at afholde de to arrangementer i forlængelse af hinanden. Begge møder måtte udsættes pga. covid-19. Generalforsamlingen blev først udsat på ubestemt tid, i et håb om at fysisk fremmøde blev muligt, men endte med at blive afholdt virtuelt d. 19. august. 29 stemmeberettigede og 4 associerede medlemmer deltog. Den faste dagsorden blev fulgt inkl. to nyvalg. Den ene var Julie Rokkjær Birch, museumsdirektør, KØN, i et ledigt kulturhistorisk mandat efter Iben Jagd, der er ophørt i museums kredsen, og Lise Pennington, overinspektør, AROS, i et ledigt kunstmandat. Anne Lisbeth Lund, direktør, J.F. Willumsen Museet (kunst), og Julie K. L. Bouchet, leder, Brorfeldte Observatoriet (natur), blev begge valgt ind som suppleanter på nyvalg. Bestyrelsens sammensætning kan ses sidst i denne publikation. På generalforsamlingen blev der orienteret om et ny associeret medlem: det kulturhistoriske museum Museum Oldemors- toften i Sønderjylland. Efter generalforsamlingen var der tid til en god debat og diskussion om museernes aktuelle og meget specielle situation – og ODM's virke i en vanskelig tid.

På et efterfølgende (virtuelt) møde d. 1. oktober konstituerede bestyrelsen sig med genvalg til formandskabet, der derfor fortsat i 2020 bestod af formand Flemming Just, direktør, Sydvestjyske Museer. Næstformænd: Berit Anne Larsen, formidlingschef, SMK

(kunst), og Bo Skaarup, direktør, Naturhistorisk Museum Aarhus (natur).

ODM's faste udvalg

Bestyrelsen har besluttet, at der aktuelt skal være tre permanente rådgivende udvalg, der har til opgave at idéudvikle og understøtte bestyrelsens arbejde på respektive felter.

ODM's arkæologiske udvalg

Udvalget har ikke afholdt møde i 2020. Udvalgets medlemmer er Mads Runge, Odense Bys Museer (formand); Lennart Madsen, Museum Sønderjylland; Kristoffer B. Pedersen, Museum Sydøstdanmark; Mette Løvschall, Moesgaard Museum; Mads Ravn, VejleMuseerne; og Claus Kjeld Jensen, Vardemuseerne, som repræsentant for ODM's bestyrelse.

ODM's forskningsudvalg

Udvalget har ikke afholdt møde i 2020. Udvalgets medlemmer er bestyrelsesmedlem Jesper Stub Johnsen, Nationalmuseet (formand); ODM's formand, Flemming Just, Sydvestjyske Museer; Camilla Jalving, SMK; Nikolaj Scharff, Statens Naturhistoriske Museum; Henrik Harnow, Museum Sønderjylland; Kent Olsen, Naturhistorisk Museum Aarhus; og Gertrud Hvidberg Hansen, Faaborg Museum.

ODM's udvalg for turisme og oplevelsesøkonomi

Udvalget har afholdt et virtuelt møde i 2020 med baggrund i at ville reetablere udvalget og forestå et turismeseminar i september med temaet "dating mellem museer og erhvervsaktører". Seminaret måtte dog udsættes. Udvalget har i øvrigt fokuseret på bedre datagrundlag til vurdering specifikt af museernes turismepotentiale. Udvalgets medlemmer er Julie Bouchet, Observatoriet i Brorfelde, og Andreas Bonde Hansen, Professionshøjskolen Absalon, der deler formandskabet. Derudover består udvalget af Brian Wiborg, Viborg Museum; Lene Høst Madsen, Museum Skanderborg; Ingeborg Svennevig, De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune; Claus Keld Jensen, Varde-museerne; og Lisette Vind Ebbesen, Skagens Kunstmuseer.

DR og ODM i samarbejde

ODM og DR startede i 2020 samarbejde om fælles formidling af kulturelle events. Vi lagde ud med fejringen af 75-året for befrielsen, hvor ODM var bindeled mellem museerne og DR's tema om jubilæet, hvilket på meget kort tid betød samarbejde med ikke færre end 34 museer rundt i hele landet. Succesen blev fulgt op ved fejringen af 100-året for Genforeningen med Sønderjylland. Begge jubilæer var præget af pandemien – og derfor kunne mange af museernes udstillinger og andre planlagte tiltag ikke komme i spil. Derfor var DR's digitale initiativer og programmer i øvrigt kærkomne. Det er aftalt med DR's ledelse, at der fremover skal afholdes årlige regionale møder – såkaldte *pitch* – hvor museerne og DR kan udveks-

Til formidlingsseminar 2.-3. marts under overskriften 'Kreativitet og viden'. Foto: Jakob Stig Nielsen

le idéer og oplæg om kommende projekter – og kan invitere til samarbejde. De første to regionale møder i Aarhus og København var planlagt til at finde sted i november, men måtte udsættes.

Chefnetværket

Godt 60 museumschefer var tilmeldt chefnetværksmøde, der fandt sted d. 21.-22. januar i Middelfart. Temaet var overordnet starten på *Museum2030* i form af indsigt og viden om verdensmålene og museerne. Derpå fulgte en arbejdsom og visionær workshop med indkaldte eksterne konsulenter om de vigtigste temaer for fremtidens museer. Den indhøstede viden skal senere indgå i *Museum2030*-projektet. Derudover var der som vanlig tid til lukkede og fortrolige samtaler om museumschefernes lederrolle og mere fagspecifikke debatter i mindre grupper. Tak til arbejdsgruppen bag mødet.

ODM's formidlingsseminar

Vi nåede akkurat et af årets faste højdepunkter d. 2.-3. marts, nemlig årets formidlingsseminar, kort før Danmark lukkede ned. Temaet på mødet i Fredericia, tilrettelagt i et godt, tæt og fortroligt samarbejde med foreningen Museumsformidlere i Danmark (MiD) havde overskriften *Kreativitet og viden*. Godt 160 deltagere fik temaet belyst fra mange vinkler: praktisk, sjovt, teoretisk, alvorligt, skævt. Der blev talt både nudging, adfærdsdesign og hjerneforskning m.m. MiD uddelte på mødet sin formidlingspris, der blandt 12 indstillede kandidater gik til Forstadsmuseet for

projektet *Historier i højhuset* med udgangspunkt i højhusene i Brøndby Strand. Tak til MiD for samarbejdet.

Forvalternetværksseminar

Et altid velbesøgt ODM-netværksmøde er det såkaldte "Forvalternetværksseminar". Mødet fandt sted d. 11.-12. marts i Kolding. Godt 60 deltog i et program, der kom vidt omkring: fra sikring af museumsvåben, krav og forventninger til indlån og udlån og mekatroniske låsesystemer foruden faglig udflugt. Netop som mødet var i gang, blev Danmark lukket ned – og andendagen af programmet blev aflyst. Tak til forvalternetværkets styregruppe, der stod for seminaret.

Museernes beredskabsdag – aflyst

Museernes Beredskabsdag er tænkt som en årligt tilbagevendende begivenhed første onsdag i maj, samme dag som Beredskabsstyrelsen afprøver landets varslings sirener. Tanken er, at netop den dag er en god lejlighed til, at museerne ser deres beredskabsplan efter og evt. øver planen, så man sikrer sig, at den er opdateret. Grundet den aktuelle situation valgte arbejdsgruppen bag at aflyse.

ODM's faglige årsmøde – aflyst

En stærk efterårstradition måtte aflyses: det faglige orienteringsmøde i november måtte for første gang i mere end 50 år aflyses på grund af skærpede forsamlingsregler. Et stort savn, for mødet med normalt

godt 400 deltagere er et væsentligt samlingspunkt for kollegialitet og udveksling af faglig viden.

Flere aflysninger...

Både Folkemødet på Bornholm og Kulturmødet på Mors blev efter mange spekulationer – også internt om ODM's bestyrelses deltagelse – aflyst. Vi savnede at komme ud til disse to folkelige politiske arenaer og deltage i debatten om fremtidens museer og kulturliv.

CULINN-konference: Når museer møder nytilkomne borgere

ODM var teknisk arrangør af projektet CULINN's (Cultural Citizenship and Innovation) konference d. 3. februar på Nationalmuseet. Projektet havde fokus på museernes samfundsmæssige og demokratiske forpligtelser i feltet mellem innovation og integration og tog afsæt i nyudviklede undervisnings- og formidlingsformater.

ODM's sekretariat påtager sig gerne, i fald der er kapacitet og relevans, at være teknisk medarrangør af museernes konferencer, møder og seminarer. Flere andre lignende arrangementer var i øvrigt under udvikling gennem året, men måtte aflyses.

Internationalt samarbejde

Samarbejde med NUKAKA

Samarbejdet med den grønlandske museumsorganisation NUKAKA er få år gammelt og har fokus på faglig sparring, efteruddannelse og udvikling af fælles faglige netværksaktiviteter. Også i 2020 var der flere samtaler med NUKAKA, bl.a. som opfølgning på det vellykkede møde i oktober 2019 i Nuuk i sammenhæng med et kursus i SARA-registreringssystemet.

Samarbejde med de færøske medlemmer af ODM

De færøske museer er medlemmer af ODM og har gennem mange år deltaget i ODM's møder og kurser. Netop i marts-dagene 2020, hvor Danmark blev lukket ned, afholdt vi et todages SARA-kursus på Færøerne. Vi benyttede lejligheden til flere møder med repræsentanter for vores medlemmer.

Network of European Museums Organisations (NEMO)

Network of European Museum Organisations (NEMO) er den europæiske platform for museumsforhold i EU. NEMO blev oprettet i 1992 på dansk initiativ som udløber af Maastricht-traktatens indgåelse. Alle europæiske lande kan sende repræsentanter til organisationens aktiviteter, der sætter museer og kulturarv på den europæiske dagsorden. ODM har ikke været aktiv i NEMO i 2020 ud over at have rapporteret om covid-19-pandemiens påvirkning af de danske museer.

Hands On! International Association of Children in Museums

ODM's direktør er udnævnt til dansk ambassadør. Engagemnetet begrænser sig til at udsende information om arrangementer og den prestigefyldte pris, som organisationen uddeler årligt. Der har ikke været aktivitet i 2020.

Kommunikation

ODM kommunikerer på forskellige digitale og sociale platforme, via pressearbejde, i udvalgte museums- og magasiner samt ved møder, seminarer og arrangementer. Formålet er at sikre medlemsmuseernes loyalitet, fremme politiske resultater, skabe folkelig opbakning til museerne og skaffe kursister og deltagere fra alle museer til ODM's efteruddannelsesaktiviteter og arrangementer.

Den museumspolitiske kommunikation centrerer sig om de museumspolitiske initiativer, som ODM arbejder med – i 2020 ikke overraskende med covid-19-pandemien som det altoverskyggende fokus. Pandemien fik store konsekvenser for museerne i 2020, hvor vilkår, behov, problemer og muligheder ændrede sig løbende i takt med den sundhedsmæssige udvikling og især de politiske udmeldinger om restriktioner, hjælpepakker, lukning og genåbning. Det har afspejlet sig på alle planer i kommunikationsarbejdet – mediemæssigt, politisk og medlemsorienteret – og på samtlige platforme. Derudover var debatten om en museumsreform i perioder fokus for kommunikationsindsatsen.

Politiske og segmenterede nyhedsbreve

ODM udsender to typer af nyhedsbreve; ODM Nyt samt segmenterede nyhedsbreve om ODM's efteruddannelses tilbud. Gennemsnitligt hver 14. dag leverer ODM nyheder om museumspolitik, ODM's arrangementer og aktuelle museumsrelevante begivenheder via ODM Nyt, som ved udgangen af 2020 havde knap 1.800 abonnenter. Derudover udsendes nyhedsbreve segmenteret i følgende grupper (hver

enkelt abonnent kan tilmelde sig flere grupper, og det enkelte nyhedsbrev kan være aktuelt for flere grupper): Generelt, Administration og ledelse, Arkæologi, Bevaring og konservering, Formidling og kommunikation, Forskning, Kapitel 8, Kunst, Natur, Nyere tid samt Samling og registrering. Nyhedsbrevene om efteruddannelsesaktiviteter havde ved udgangen af 2020 lidt over 2.000 abonnenter.

Sociale medier

ODM kommunikerer flere gange ugentligt via sine profiler på LinkedIn, Twitter og Facebook. ODM's Facebook-profil, @Organisationen Danske Museer, havde ved udgangen af 2020 1.744 'synes godt om' og 1.886 følgere (i 2019 var tallet 1.290 'synes godt om' og 1.395 følgere).

Facebook bruges både til at dele museumspolitiske nyheder, til foramtale af ODM's kurser og arrangementer, museale konferencer og politiske debatter og til at levere museumspolitiske statements. I 2020 er udvalgte museumspolitiske nyheder som noget nyt boostet med et mindre beløb for at optimere udbredelsen.

ODM's LinkedIn-profil, som ved udgangen af 2020 havde passeret 7.000 følgere (2019: 5.181), bruges primært til at dele jobopslag, som ODM ugentligt publicerer på www.dkmuseer.dk på vegne af sine medlemmer, samt ODM's efteruddannelsesaktiviteter og øvrige arrangementer. I 2020 er platformen dog også brugt til at dele udvalgte politiske nyheder og covid-19-relateret information med følgerne.

ODM's Twitter-profil, @DanishMuseums, som ved udgangen af 2020 havde 1.474 følgere (2019: 1.340), anvendes primært til at dele museumspolitiske nyheder og debatindlæg, men også til at skabe foromtale og synlighed omkring ODM's arrangementer og deltagelse i bl.a. Kulturmødet og Folkemødet, hvilket grundet lukningen af landet i lange perioder har været mindre aktuelt i 2020.

ODM's hjemmeside

På ODM's hjemmeside, www.dkmuseer.dk, publiceres museumspolitiske nyheder og information om ODM's arrangementer og efteruddannelsesaktiviteter samt jobopslag og museumsrelevante nyheder og begivenheder, som ODM publicerer på vegne af sine medlemmer. I løbet af 2020 var der i alt 253.786 sidevisninger på hjemmesiden og 74.203 brugere. Det er en markant stigning fra 2019, hvor tallene var hhv. 223.801 og 49.520. Det er et mærkbart ændret brugsmønster, som nok til dels kan tilskrives den store mængde af krisekommunikation vedrørende covid-19-pandemien i løbet af 2020. Det ses bl.a. afspejlet i, hvilke sider der er mest set på dkmuseer.dk. Hvor det i 2019 især – ud over job og kurser – var ODM's store fælles arrangementer og information om ODM, som tiltrak flest sidevisninger, er det i 2020 især corona-relaterede nyheder og informationer, der topper.

- "Job på museum" er igen i år en af de mest besøgte sider. I alt 32.483 sidevisninger.
- Oversigten med kurser og arrangementer havde 9.560 sidevisninger.
- Oversigten over ODM's medlemmer havde 8.252 sidevisninger.
- Nyheden "Plads, afstand og forsamling – sådan er reglerne for museer" havde 7.436 sidevisninger.
- Nyheden "Sommer på museum til halv pris" havde 5.954 sidevisninger.
- Nyheden "Sommerpakke-update: Sådan kan museer søge om tilskud til halv pris på entré" havde 5.897 sidevisninger.
- Information om museumskortet havde 3.677 sidevisninger.
- Oversigten over nyheder havde 3.400 sidevisninger.

Et stigende antal brugere besøger hjemmesiden via ODM's Facebook-side og LinkedIn-profil.

Netværk

Faglige puljer og netværk

Et vigtigt fundament for ODM's arbejde er de faglige puljer og andre netværk. Vi anslår, at omkring 3-400 museumsansatte er aktive i disse frivillige og løse strukturer. ODM understøtter netværk for formidling, museumsforvaltere, bevaring, samlinger, nyere tid, arkæologi, administration, forskning, chefnetværk samt en række mere fagspecifikke netværk. Nye netværk og samarbejdsrelationer er hele tiden under udvikling, og gennem årene er netværk opstået, afviklet og nye kommet til. Netværkene fungerer forskelligt og vælger selv tovholdere/styregruppe, som står for indholdet af møder og anden aktivitet. ODM's sekretariat tilbyder i mindre omfang sekretariatsbistand. Der er også i år grund til at sende en stor tak til de mange aktive deltagere i netværkene – og ikke mindst til de ansvarlige styregrupper, tovholdere, koordinatore og andre bidragydere, om end aktiviteten ved fysiske møder og faglige aktiviteter i netværkene, i sagens natur, i 2020 var stærkt begrænset. På ODM's hjemmeside ligger mødeindkaldelser, referater mv.

Museumstjenesten

ODM har plads i bestyrelsen for Den Erhvervsdrivende Fond Museumstjenesten, museernes fælles indkøbsorganisation. Ordningen med museumsspecifikke specialvarer er gennem tiden udvidet med museumsforsikring, tilbud om brandtilsyn, drift af tidsskriftet Danske Museer m.m. ODM er optaget af at sikre Museumstjenestens aktiviteter, som er til stor gavn for museerne.

Sammenslutningen af Museumsforeninger (SAMMUS)

ODM samarbejder med SAMMUS, der er en landsdækkende organisation af foreninger, der driver eller støtter museer i Danmark. Sammenslutningen har til formål at styrke og udvikle det folkelige engagement til gavn for museerne, synliggøre de betydelige folkelige kræfter bag de danske museer, sikre museumsforeningernes indflydelse på den aktuelle og fremtidige kulturpolitik samt sikre et inspirerende samarbejde mellem museumsforeninger i ind- og udland. Sammenslutningen repræsenterer ikke blot det folkelige bagland til museerne, men i vid udstrækning også de formelle ejere. ODM har i udgangspunktet samme ønsker for museerne og har derfor tæt dialog med SAMMUS, der organiserer mere end 60 foreninger med ca. 56.000 medlemmer.

Dagens Dagsorden – Forum for offentlige Bestyrelser

ODM støtter op om professionel udvikling på museerne – og derfor også om forhold vedr. bestyrelsesarbejdet på museerne. ODM er med i arbejdsgruppen bag "Årets Offentlige Bestyrelseskonference", der samler en række brancheforeninger samt advokat- og revisionskontorer med interesse for godt ledelses- og bestyrelsesarbejde.

Eksempler på medlemservice

Gratis adgangskort for medlemmer af ODM

Ordningen er en succes. Der bliver taget godt imod det røde ODM-medlemskort, og der er heldigvis langt mellem administrativt bøvl eller kedelige episoder i billetsalgene på landets museer. Der er ingen tvivl om, at den solidariske ordning, hvor medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer har gratis adgang til medlemsmuseerne, medvirker til at skabe tilhørsforhold. Ikke blot til ODM som branchens organisation, men også mellem museerne. Kun et enkelt ODM-medlem ønsker ikke at deltage i ordningen. Opfølgning med henvendelser om bortkomne kort, ønsker om yderligere tilsendelse m.m. varetages af ODM's studentermedhjælper. For ikke at gøre kortordningen svær at administrere på museerne og i sekretariatet, udleveres adgangskortet kun til bestyrelsesmedlemmer og museernes ansatte (fastansatte såvel som løst ansatte) med mere end ni måneders samlet ubrudt anciennitet.

Advokat med speciale i skatte- og momsret tilknyttet ODM

ODM har tilknyttet en ekspert i skatte- og momsret med stort kendskab til museumsforhold, som også underviser på ODM's kurser. I forlængelse heraf findes en side på ODM's hjemmeside, som af og til opdateres med nye juridiske forhold.

Stillingsopslag

En af de mest sete sider på ODM's hjemmeside er "Job på museum". Her kan medlemmerne uden beregning få bragt aktuelle stillingsopslag.

Danske Museers Efteruddannelse (DME)

Tilskud

DME modtog til efteruddannelsesvirksomheden i 2020 1,5 mio. kr., jfr. en toårig kontrakt for 2019-2020. For beløbet skal DME: "med fokus på aktualitet og udvikling gennemføre et mangfoldigt og fagligt relevant udbud af kompetenceudvikling for medarbejdere på de statslige og statsanerkendte museer". I henhold til aftalen er målet, at der skal leveres mindst 450 kursistdage for medarbejdere på de statslige og statsanerkendte museer.

Statstilskuddets (vigende) niveau betyder, at DME fokuserer på, at samtlige efteruddannelsesaktiviteter går i nul – eller helst giver et økonomisk overskud. Det betyder, at deltagergebyrerne nødtvungent over tid er blevet hævet. Samtidig oplever vi ofte, at dygtige, velrenommerede undervisere, som vi rekrutterer uden for museumsverdenen, har andre forventninger til honorarets størrelse end standardtaksterne hos Dansk Magisterforening, som er vores udgangspunkt for honorar. Det er naturligvis med til at presse kursusgebyret i vejret. Udgangspunktet er dog stadig, at vi skal tilbyde praksisnær efteruddannelse, som ingen andre "har på hylderne", fordi vi er overbeviste om, at betalingsviljen er til stede, hvis kvaliteten og museumsrelevansen altid er tydelig.

I slutningen af 2019 iværksatte vi en digital spørgeskemaundersøgelse af anvendelsen af ODM's efteruddannelsesvirksomhed. Resultaterne var klar i foråret 2020. Undersøgelsen giver DME et sikkert og vidensbaseret fundament for at udvikle DME's aktiviteter akkurat i den retning, som museerne efterspør-

ger. Med rapporten er vi godt rustet til fremtidens efterspørgsel på museumsrelevant efteruddannelse.

Efteruddannelsesaktiviteter i 2020

DME lukkede i marts, og personalet var herefter hjemsendt med lønkomensation. Først i september blev kursusaktiviteten genoptaget. På grund af pladskrav m.m. dog med et begrænset deltagerantal på 12 personer og med fokus på skærpede hygiejneregler. Genoptagelsen af kursusaktiviteten skete samtidig med, at der blev sat fokus på at udvikle nye virtuelle formidlingsformater. DME's økonomi var under pres pga. færre kursister (se den økonomiske årsberetning), men blev til dels reddet ved generelle besparelser på lønsummen og i forbindelse med opsigelse af kursussekretæren med afsæt i perioden gennem foråret og sommeren uden aktivitet. Kurserne i efteråret blev afholdt af det øvrige personale.

Kurser 2020

I 2020 har der været afholdt 33 kursusformater (37 i 2019). Af de 33 kurser varede 9 i to eller flere dage, mens 6 varede en halv dag. Tilsammen har DME afviklet 41 kursusdage. Undervejs måtte 12 kurser aflyses pga. covid-19. Hovedparten skulle have været afviklet i perioden marts-maj. Enkelte kurser kunne afholdes virtuelt, mens de øvrige blev rykket til efterårets program. Vi konstaterede stor villighed til at deltage i vores kurser trods restriktionerne. Kun 2 kurser måtte i 2020 aflyses pga. for få tilmeldte.

Der deltog i alt 505 kursister i DME's aktiviteter. Deltagerne fordelte sig på 393 kursister fra et statsligt eller statsanerkendt museum og 112 kursister fra øvrige museer og kulturinstitutioner. Aktiviteterne kan opgøres til i alt 548 kursistdage. Kursistdage for medarbejdere ved statslige og statsanerkendte museer udgjorde 400,5 (73 %). Kursistdage for de øvrige museer udgjorde 147,5 (27 %).

Kursernes tematiske fordeling

De 33 aktiviteter fordelte sig tematisk med 8 aktiviteter inden for 'Administration og ledelse', 6 aktiviteter inden for 'Registrering og samling', 1 aktivitet inden for 'Forskning', 2 aktiviteter inden for 'Bevaring', 15 aktiviteter inden for 'Formidling og kommunikation' og 1 aktivitet inden for 'Kapitel 8'-forvaltning.

Deltagertilfredshed

DME målte tilfredsheden for 30 af de 33 kursusaktiviteter. Tilfredsheden måles på en skala fra 1-6, hvor 1 er 'Meget utilfreds' og 6 er 'Meget tilfreds'. I 2020 var den samlede tilfredshed 5,06. 3 kurser blev evalueret til under 5,0 (4,0-4,66). Det skyldes sandsynligvis, at et par af kurserne var helt nyudviklede og blev afholdt virtuelt (dvs. i en form som endnu er ny i DME-regi – og også ny for de fleste kursister).

Personale

På personalesiden blev to alternerede kursussekretærer gravide, og begge gik på barsel. Ved barselsophør måtte vi nødtvungent opsige den faste kursussekretær som følge af covid-19-situationen og aflysning af kurser. 1. oktober valgte uddannelseslederen, Morten Stenak, at skifte job. Heldigvis kunne Ida Bennicke træde til samme dag, foreløbig i en kontraktansættelse året ud.

1. Opfølgning

A. Grundlæggende elementer: Content, Form, målgruppe, materiale, BMS

B. Aktivitet
- Målgruppe
- Hvad er det spændende?
- Hvad er stemmet?
- Hvad er det nye?
- Hvad er det overraskende? P

C. Struktur og timing
- Opbygges som narrativer

D. Emneoplysninger
- Beskrivelse
- FOKUS
- Fortællingsstrategi
- Strop
- Titel
- Genstand
- Pointe
- Måned
- Overgang

Diagram:
Kæde: Correct -> explore -> Transform
- "forståelse opbygges" over "Correct" and "explore"
- "Slaget vinder i helten" over "Transform"

'Fortællingens kraft - rundt om rundvisninger' - et af ODM's populære kurser, der blev afviklet i november med håndsprit, morgenmadposer og færre deltagere end sædvanligt. Foto: ODM

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antal kurser	25	32	41	36	33	40	37	55	42	28	37	33
Antal kursister	329	514	708	713	646	1.136	620	1.038	555	391	526	505
Antal årselever	12,2	16,96	19,5	13,25	7,38	6,05	3,1	4,98	3,87	3,84	4,83	2,74
Antal abonnenter af 'Nyt om efteruddannelse'	204	331	489	652	781	893	919	2.040	2403	2401	2048	2000

Note: I 2014 ændrede ODM opgørelsespraksis. Siden 2014 har antallet af deltagere til store seminarer, hvor økonomien har ligget i ODM's sekretariat, ikke indgået i DME's opgørelse over deltagerantal. Vedr. antal abonnenter af "Nyt om efteruddannelse": I foråret 2019 blev der ryddet op i modtagerlisten, hvilket er medvirkende til faldet i abonnenter fra 2018 til 2019.

Årsrapport 2020

- med noter til resultatopgørelse 2020 og budget for 2021

Noterne relaterer sig til nøgletallene for ODM's virksomhed og er, efter generalforsamlingens tidligere udtrykte ønske, udførligt beskrevet og markeret med * og i rødt.

Til generalforsamlingen vil Årsregnskab 2020, revideret af statsautoriseret Revisionsaktieselskab Beierholm, være fremlagt til gennemsyn. Det skal bemærkes, at det fremlagte regnskab er godkendt uden påtegninger, og at regnskabet i øvrigt, for den del der er underlagt statens regnskabspraksis (midlerne til efteruddannelse), er aflagt i forhold til denne regnskabspraksis.

Ved læsning af ODM's resultatopgørelse 2020 og budget 2021 er det væsentligt at holde sig for øje, at den samlede opgørelse består af to delregnskaber: Et regnskab for sekretariatet og et regnskab, der dækker driften af efteruddannelsesvirksomheden. De to regnskaber gennemgås i det følgende adskilt, men udgør tilsammen ODM's regnskab for 2020 og budgetforslag for 2021.

Adskillelsen er ført så langt, at lønsummer og en lang række ordinære driftsudgifter (husleje, forbrug m.m.) konteres adskilt. Det er således et nøjagtigt billede af udgifterne for henholdsvis A) ODM's politiske arbejde i sekretariatets drift og B) driften af efteruddannelses-/kursusaktivitet. Det er vigtigt at understrege, at det organisatoriske og politiske arbejde i ODM alene drives for medlemmernes kontingent.

Resultatopgørelsen for 2020 ses som henholdsvis kolonnerne: budget 2020, realiserede tal for 2020 samt forslag til budget 2021.

Generelt

Rapporten udviser et samlet resultat for 2020 på DKK -56.000 (*1); fordelt på et merforbrug på DKK -23.000 vedr. efteruddannelse (*2) og DKK -33.000 (*3) vedr. sekretariatets drift. Budget 2020 balance-rede med et minus på DKK 525.000 (*4). Det samlede resultat for 2020 er således DKK 469.000 bedre end budgetteret. Forklaringen er primært, at det stort anlagte projekt *Museum2030* (budgetsat til DKK 500.000) er udsat til 2022, og der derfor er brugt et væsentligt mindre beløb på opgaven. Samtidig er der besparet på en række konti pga. mindre aktivitet i 2020, indhentet lønkomensation for hjemsendte medarbejdere som følge af covid-19 og besparede lønmidler som følge af opsigelse og ubesat stilling. Med denne indsats er det lykkedes at fremkomme med et overordentligt tilfredsstillende resultat i et meget vanskeligt år.

Sekretariatet

Indtægter: Økonomien i sekretariatet er funderet på medlemskontingent (i 2020 budgetteret til DKK 2.464.000 (*5) og realiseret med DKK 2.436.000 (*6). Kursusaktiviteter afspejler ODM's faglige forårs- og efterårsmøde, chefnetværksmøde m.m. og udgør en betydelig omsætning/indtægt. Kun chefnetværksmødet og det faglige møde i foråret blev realiseret – og andre indtægter, f.eks. fra efterårsmødet, udeblev. Budget for 2020 var (*7) DKK 2.500.000 og blev realiseret med DKK 1.226.000 (*8). Der er ikke modtaget statslige tilskud til aktiviteter (*9). Andre indtægter er

realiseret med DKK 10.000 (*10). I alt samlede indtægter på DKK 3.672.000 (*11).

Udgifter: Realiserede udgifter til medlemsaktiviteter udgør DKK 1.178.000 (*12) mod budget DKK 2.702.000 (*13). De minimerede udgifter afspejler væsentligt færre aktiviteter, inkl. stop for projekt *Museum2030* – og dermed færre omkostninger, specielt vedr. det faglige orienteringsmøde i november. Realiseret lønsum udgør DKK 1.746.000 (*14) mod budget på DKK 1.834.000 (*15). Administration er realiseret med DKK 523.000 (*16) mod budget på DKK 596.000 (*17). Samlede udgifter udgør DKK 3.693.000 (*18) mod budget DKK 5.467.000 (*19). Årets samlede resultat for sekretariatet er således DKK -33.000 (*3) – DKK 467.000 bedre end budget (DKK -500.000 (*4)).

Efteruddannelse

Indtægter: Kursusaktiviteter afspejler egenbetaling fra kurser og efteruddannelse. Budget 2020: DKK 1.302.000 (*20). Årets realiserede indtægter var på DKK 726.000 (*21). De statslige tilskud til driften af efteruddannelsesaktiviteterne var budgetteret til DKK 1.500.000 (*22) og realiseredes med samme beløb (*23). Andre tilskud og indtægter var budgetteret til DKK 100.000 (*24), men realiseredes med DKK 0 (*25). De samlede indtægter vedr. efteruddannelse blev således på DKK 2.226.000 (*26) mod budget på DKK 2.902.000 (*27). En betragtelig indtægtsnedgang på DKK 676.000, hvilket skyldes både aflyste og færre kurser – og mindre indtægt pga. færre deltagere pr. kursus, pga. hygiejnerestriktioner. Endvidere

var der væsentligt færre indtægter ved virtuel kursusaktivitet.

Udgifter: Der var i 2020 budgetteret med samlede kursusaktiviteter for DKK 963.000 (*28). De realiserede udgifter androg DKK 629.000 (*29). Lønninger realiseredes med DKK 888.000 (*30) mod budget på DKK 1.228 (*31). Det mindre forbrug skyldes vakanter og lønrefusion som følge af covid-19. Administration var budgetteret med DKK 736.000 (*32) og realiseredes med DKK 721.000 (*33). Samlet er der udgifter for DKK 2.238.000 (*34) mod budget på DKK 2.927.000 (*35). Samlet er årets resultat for DME et merforbrug på DKK – 23.000 (*2).

Balance pr. 31. december 2020

ODM's aktiver udgør med udgangen af 2020 DKK 3.809.000 (*36). Egenkapitalen er med årets udgang på DKK 2.965.000 (*37). ODM's passiver udgøres af fordringer fra kreditorer og kortfristet gæld i øvrigt på DKK 153.000 (*38). Dertil kommer en række skyldige lovpligtige hensættelser, feriepengeforpligtigelser, skat, ATP og lønsumsafgift m.m. på DKK 203.000 (*39). Der er skyldige lønomkostninger på DKK 323.000 (*40). Tilsammen udgør posten kortfristet gæld DKK 679.000 (*41).

Budget 2021

Sekretariatet

Indtægter: Der påtænkes ikke regulering af kontingent. Kontingent anslås til DKK 2.434.000 (*42). Mødeaktiviteter (faglige årsmøder m.m.) forventes at omsætte DKK 2.500.000 (*43). Samlet forventes indtægter på DKK 4.937.000 (*44).

Udgifter: Omkostninger til medlems- og mødeaktiviteter er tilsvarende budgetteret til DKK 2.602.000 (*45). Den samlede lønsum for sekretariatet udgør DKK 1.619.000 (*46). Administrationsomkostninger budgetteres til DKK 651.000 (*47). De samlede udgifter for sekretariatet er således budgetteret til DKK 5.172.000 (*48). Årets resultat påtænkes dog at blive et minus på DKK -235.000 (*49) Et minus, der bl.a. fremkommer primært som følge af fremskyndende omkostninger til ny hjemmeside og stigende lønsum. Merforbruget afholdes af ODM's egenkapital/formue.

Efteruddannelse

Indtægter: Statstilskuddet udgør, efter kontrakt med Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS) for årene 2021-22 DKK 1.500.000 (*50). ODM vil, trods færre midler gennem årene fra SLKS, insistere på at fastholde et højt aktivitetsniveau, hvilket betyder en estimeret egenbetaling i forbindelse med kursusaktiviteterne på DKK 1.302.000 (*51) Der budgetteres således med samlede indtægter på DKK 2.802.000 (*52).

Resultatopgørelsen 2020 - ODM

	Budget	Realiseret	Budget
	2020	2020	2021
	TDKK	TDKK	TDKK
Kursusaktiviteter	3802	1952	3802
Medlemskontingent	2464	2436	2434
Statslige tilskud	1500	1500	1500
Andre tilskud og indtægter	103	10	3
Indtægter i alt	7869	5898	7739
Medlems- og kursusaktiviteter	3665	1807	3575
Bestyrelsen	335	246	300
Lønninger	3062	2634	2661
Administration	1332	1244	1438
Udgifter i alt	8394	5931	7974
Resultat før finansiering	-525	-33	-235
Renter	0	-23	0
Ekstraordinære udgifter	0	0	0
Årets resultat	-525 *4	-56 *1	-235

Resultatopgørelsen 2020 - Sekretariatet

	Budget	Realiseret	Budget
	2020	2020	2021
	TDKK	TDKK	TDKK
Kursusaktiviteter	2500 *7	1226 *8	2500 *43
Medlemskontingent	2464 *5	2436 *6	2434 *42
Statslige tilskud	0	0 *9	0
Andre tilskud og indtægter	3	10 *10	3
Indtægter i alt	4967	3672 *11	4937 *44
Medlems- og kursusaktiviteter	2702 *13	1178 *12	2602 *45
Bestyrelsen	335	246	300
Lønninger	1834 *15	1746 *14	1619 *46
Administration	596 *17	523 *16	651 *47
Udgifter i alt	5467 *19	3693 *18	5172 *48
Resultat før finansiering	-500	-21	-235
Renter	0	-12	0
Ekstraordinære udgifter	0	0	0
Årets resultat	-500 *4	-33 *3	-235 *49

Resultatopgørelsen 2020 - Efteruddannelse

	Budget		Realiseret		Budget	
	2020		2020		2021	
	TDKK		TDKK		TDKK	
Kursusaktiviteter	1302	*20	726	*21	1302	*51
Medlemskontingent	0		0		0	
Statslige tilskud	1500	*22	1500	*23	1500	*50
Andre tilskud og indtægter	100	*24	0	*25	0	*52
Indtægter i alt	2902	*27	2226	*26	2802	*53
Kursusaktiviteter	963	*28	629	*29	973	
Bestyrelsen	0		0		0	
Lønninger	1228	*31	888	*30	1042	
Administration	736	*32	721	*33	787	
Udgifter i alt	2927	*35	2238	*34	2802	*54
Resultat før finansiering	-25		-12		0	
Renter	0		-11		0	
Ekstraordinære udgifter	0		0		0	
Årets resultat	-25		-23	*2	0	

Balance pr. 31. december 2020 - ODM

	2020		2019	
	TDKK		TDKK	
Aktiver				
Debitorer		45		273
Depositum		93		92
Periodeafgrænsningsposter		76		106
Likvide beholdninger		3595		3243
Aktiver i alt		3809	*36	3714
Passiver				
Kapitalindestående		2965		3021
Egenkapital i alt		2965	*37	3021
Langfristet gæld		165		78
Kortfristet gæld		203	*39	116
Kreditorer		153	*38	138
Skyldig løn omkostninger		323	*40	361
Kortfristet gæld i alt		679	*41	615
Gæld i alt		844		693
Passiver i alt		3809		3714

Hvem er hvem i ODM?

Bestyrelsens sammensætning efter generalforsamlingen, august 2020

- Flemming Just, formand, Sydvestjyske Museer (kultur)
- Berit Anne Larsen, næstformand, Statens Museum for Kunst (kunst)
- Bo Skaarup, næstformand, Naturhistorisk Museum i Aarhus (natur)
- Anne Mette Villumsen, Skovgaard Museet (kunst)
- Julie Rokkjær Birch, KØN (kultur) – nyvalgt
- Lise Pennington, AROS (kunst) – nyvalgt
- Mette Sandhoff Mansa, Kastrupgårdsamlingen (kunst)
- Lise Ræder Knudsen, Konserveringscenteret i Vejle (kultur)
- Anja Olsen, Rudersdal Museerne (kultur)
- Jesper Stub Johnsen, Nationalmuseet (kultur)
- Nikolaj Scharff, Statens Naturhistoriske Museum (natur)

Suppleanter

- Claus K. Jensen, Vardemuseerne (kultur)
- Julie K. L. Bouchet, Brorfelde Observatoriet (natur)
- Anne Lisbeth Lund, J. F. Willumsens Museum (kunst)

Sekretariatets medarbejdere gennem 2020

- Direktør Nils M. Jensen
- Administrativ koordinator Lene Larsen
- Kommunikationskonsulent Dorte Hammerich Rasmussen
- Uddannelsesleder, souschef, Morten Stenak (ophørt d. 1.10.)
- Uddannelsesleder Ida Bennicke (fra 1.10.)
- Kursussekretær Svea Feddersen (på barsel – derefter ophørt 1. 8.)
- Kursussekretær Kirstine Wentzlau Martinsen (ophørt d. 1.3)
- Projektansat kursussekretær Geert Nikolai Vestergaard Hansen (vekslende timetal)
- Studentermedhjælper Helene Skjærning Jacobsen (vekslende timetal)
- Ekstern bogholder og administrativ assistance Tove Kusier, Resultatkompagniet, (en dag ugentlig)

Association of Danish Museums
Farvergade 27 D · Vartov
1463 København K
Denmark
T +45 4914 3966
www.dkmuseer.dk

